

ชื่อเรื่องการพยาบาลผู้ป่วยเด็กโรคไข้เลือดออก : กรณีศึกษา 2559

ผู้จัดทำ นางสุวิวรรณ เลิศล้ำ พยาบาลวิชาชีพระดับปฏิบัติการ ตึกผู้ป่วยในเด็ก โรงพยาบาลชุมชน

บทคัดย่อ

โรคไข้เลือดออกเดงกีเป็นโรคติดต่อที่เกิดจากยุงลายเป็นพาหะนำโรค เป็นโรคติดต่อที่พบได้บ่อยปัจจุบันมีการแพร่ระบาดของโรคอย่างกว้างขวางทั่วประเทศ โดยจะพบผู้ป่วยได้ทุกจังหวัดและทุกภาคของประเทศโรคไข้เลือดออกเดงกีพบได้ในผู้ป่วยทุกกลุ่มอายุโรคไข้เลือดออกเดงกีที่รุนแรง อาจเกิดภาวะช็อกซึ่งเป็นผลจากการรั่วของพลาสมาทำให้ผู้ป่วยต้องเผชิญกับความเสี่ยงต่อการเสียชีวิตอย่างรวดเร็ว ถ้าไม่ได้รับการวินิจฉัยโรคที่ถูกต้อง ผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกจึงมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการเฝ้าระวัง สังเกตอาการ ติดตามอาการเปลี่ยนแปลงและอาการนำที่จะเข้าสู่ระยะช็อกอย่างใกล้ชิดเพื่อที่จะได้รับการแก้ไขได้อย่างทันท่วงที เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับความปลอดภัยจากภาวะช็อก ซึ่งในการดูแลผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก กระบวนการพยาบาลมีความสำคัญมากในการทำให้ผู้ป่วยปลอดภัย พยาบาลผู้ดูแลมีบทบาทสำคัญในการให้การพยาบาลตลอดจนการดูแลในทุกระยะของการดำเนินโรค มีการติดตาม ประเมินอาการเปลี่ยนแปลงเพื่อเฝ้าระวังภาวะช็อก เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับความปลอดภัยป้องกันภาวะแทรกซ้อนและภาวะช็อกที่รุนแรง สาเหตุที่อาจทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิตได้

จากการศึกษา ๑ ได้เห็นถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ได้มีการทบทวนกระบวนการดูแลขณะที่ผู้ป่วยพักรักษาตัวในโรงพยาบาลโดยมีการใช้กระบวนการทางการพยาบาลทั้ง 5 ขั้นตอนในการประเมิน วินิจฉัยทางการพยาบาล เพื่อพัฒนาการดูแลผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถประเมินอาการเปลี่ยนแปลงของโรคไข้เลือดออกได้ในทุกระยะของโรค เพื่อนำไปสู่กระบวนการแก้ปัญหาและให้การพยาบาลได้อย่างถูกต้อง จากกรณีศึกษา ผู้ป่วยรายนี้มาโรงพยาบาล ด้วยอาการไข้สูง เหนื่อยอ่อนเพลีย ทานอาหารไม่ได้ อาเจียน เป็นมา 3 วันไปรักษาที่คลินิกจึงได้รับการส่งตัวมารักษาต่อที่โรงพยาบาล แพทย์วินิจฉัย Acute viral infection วินิจฉัยรอง DF ในระยะแรกเนื่องจาก อาการและอาการแสดง และผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการยังไม่ชัดเจนทำให้ไม่สามารถวินิจฉัย DF ได้ในระยะแรก แต่การดูแลรักษาในผู้ป่วยรายนี้ได้มุ่งเน้นไปที่โรคไข้เลือดออก ได้มีการติดตามอาการเปลี่ยนแปลงในแต่ละระยะของโรค ติดตามเจาะเลือด CBC และติดตามการเปลี่ยนแปลงของสัญญาณชีพอย่างใกล้ชิด มีความเสี่ยงที่จะเกิดภาวะช็อก ผู้ป่วยได้รับการดูแลเฝ้าระวัง และมีการประเมินอาการผู้ป่วย ตามระยะของโรค ได้มีการจำกัดการให้สารน้ำทางหลอดเลือด และกระตุ้นให้ผู้ป่วยดื่มน้ำเกลือแร่ในระยะไข้ เมื่อการดำเนินของโรคเข้าสู่ระยะช็อก ผู้ป่วยไม่เกิดภาวะช็อกที่รุนแรง และเข้าสู่ระยะฟื้นตัวได้เร็ว ไม่มีภาวะแทรกซ้อนจากภาวะน้ำเกิน ผู้ป่วยได้รับความปลอดภัย นอกจากนี้ จากการประเมินความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกของผู้ป่วยและญาติ ยังขาดความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก การดูแลปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันการติดเชื้อไข้เลือดออก การดูแลเพื่อป้องกันการระบาดของโรคในชุมชน จึงได้มีการประสานงานกับทีมสหสาขาวิชาชีพ แจ้งประสานงานกับงานสุขภาพของโรงพยาบาลเมื่อมีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกมา Admit ทุกรายเพื่อที่จะได้มีการประสานกับผู้ดูแลในเขตพื้นที่ที่มีการแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออก เพื่อที่จะได้เข้าไปดูแลพบนุง และให้ความรู้กับประชาชนที่เกี่ยวข้องไปฉีดพ่นยุงในเขตชุมชนนั้น เพื่อลดอัตราการป่วยและการระบาดของโรคไข้เลือดออก นอกจากนี้มีการทบทวนการวางแผนการจำหน่ายในผู้ป่วยรายนี้ให้ครอบครัวโดยใช้หลัก METHOD เพื่อให้ผู้ป่วยและญาติสามารถดูแลปฏิบัติตัวได้ถูกต้อง ไม่เกิดภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรง และสามารถป้องกันตนเอง สมาชิกในบ้านรวมถึงเพื่อนบ้านในชุมชน ไม่ให้เกิดโรคไข้เลือดออก มีการใช้คู่มือแผ่นพับโรคไข้เลือดออกในการศึกษาเรียนรู้ เพื่อให้ผู้ป่วยและญาติมีความ

เข้าใจเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกได้อย่างถูกต้อง ผู้ป่วยและญาติมีความพึงพอใจในการดูแลและให้บริการจากการศึกษา ได้ให้การพยาบาล ติดตาม ประเมินผลการพยาบาล 6 วัน มีการติดตามตรวจเยี่ยม 6 วัน พบปัญหาทั้งหมด 8 ปัญหา ได้รับการแก้ไขทั้งหมด ไม่เกิดภาวะแทรกซ้อนใดๆ แพทย์ตรวจอาการอนุญาตให้กลับบ้านได้ ให้คำแนะนำในการดูแล ต่อเนื่องที่บ้าน ผู้ป่วยและญาติมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคและสามารถดูแลปฏิบัติตัวได้ถูกต้อง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. พยาบาลสามารถให้การดูแลผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามมาตรฐาน
2. เป็นแนวทางสำหรับบุคลากรทางการพยาบาล ที่สนใจใช้เป็นแนวทางในการให้การพยาบาล
3. ผู้ป่วยและญาติมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันอันตรายและภาวะแทรกซ้อนต่างๆ เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกได้ถูกต้องไม่มีญาติหรือสมาชิกในบ้านเป็นโรคไข้เลือดออก ผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก ไม่มีอาการดำเนินของโรคที่เลวลง ไม่เกิดภาวะแทรกซ้อน
4. แนวทางการสอนการปฏิบัติตัวและการเฝ้าระวังภาวะช็อกในผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกที่ได้มาตรฐาน